

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий морський гуманітарний інститут
Кафедра Практичної психології

СИЛАБУС

Навчальної дисципліни: Соціальна психологія

Освітній рівень	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>	
Програма навчання	<i>Освітньо-професійна</i>	
Галузь знань	<i>03</i>	<i>Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035</i>	<i>Філологія</i>
Освітня програма	<i>«Технічний переклад у сфері морського бізнесу»</i>	
Цикл дисципліни	<i>Вибіркова</i>	
Курс та семестр	<i>2 курс, 4 семестр</i>	
Обсяг дисципліни	<i>3 кредитів ECTS / 90 академічних годин</i>	
Види аудиторних занять	<i>лекції, практичні заняття</i>	
Індивідуальні та (або) групові завдання	<i>-</i>	
Форми контролю	<i>Залік</i>	

Викладачі:

Діколь-Кобріна Олена Андріївна, старший викладач кафедри практичної психології
(kpp.onmu@gmail.com, + 38 (0482) 34-94-15)

Метою дисципліни «Соціальна психологія» полягає у створенні умов для засвоєння студентами знань щодо соціально-психологічних феноменів, їх закономірностей та механізмів, для вироблення вмінь застосування знань в професійній діяльності, а також для формування готовності студентів самостійно пізнавати, аналізувати, шукати глибинні взаємозв'язки повсякденних життєвих явищ, розуміти себе і соціальний світ.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальних (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Програмні результати навчання:

ПРН02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН05. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати:

1. Поняття соціально-психологічної компетентності особистості; когнітивного стилю; ціннісних орієнтацій; соціально-психологічного типу особистості; соціальної настанови; соціального статусу; соціальної ролі; соціальної ідентичності; диференційованості ідентичності.

2. Закономірності формування та зміни соціальних настанов; впливу соціальної ролі на особистість.

3. Оволодіти уміннями розвивати соціально-психологічну компетентність, удосконалювати стиль виконання головних соціальних ролей,

4. Різні знакові системи для обміну інформацією;

вміти:

1. Запобігати маніпулятивному впливу на власні настанови, виявляти маніпулятивні ситуації спілкування та виходити з них.

2. Коректувати власний стиль спілкування; формувати адекватні судження про людей; будувати єдину стратегію взаємодії з партнером.

3. Використовувати конкретні прийоми подолання комунікативних бар'єрів спілкування, в тому числі прийомів структурування інформації та засобів логічної аргументації.

4. Застосовувати прийоми ефективного слухання співбесідника; адекватно сприймати і розуміти соціальні ситуації взаємодії.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні
1	2	3	4	5	6
1	Тема 1. Проблема особистості в соціальній психології. Соціально-психологічні властивості та типологія особистості.	2			8
2	Тема 2. Соціально-психологічні аспекти соціалізації особистості. Проблема соціальної установки.	2	2		8
3	Тема 3. Рольова поведінка особистості. Проблема соціальної ідентичності особистості.	2	2		8
4	Тема 4. Спілкування як соціально-психологічна проблема.	2	2		6
5	Тема 5. Спілкування як процес соціальної (міжособистісної) перцепції.	2	2		8
6	Тема 6. Проблема групи в соціальній психології.	2	2		8
7	Тема 7. Соціально-психологічні характеристики малої групи.	2	2		8
8	Тема 8. Соціально-психологічні особливості великих соціальних груп.	2	2		6
Всього		16	14		60

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методи діагностики результатів навчання студентів з навчальної дисципліни «Соціальна психологія» (комплексна мета: встановлення фактичного обсягу знань та сформованих умінь і навичок з навчальної дисципліни під час її планового вивчення у системі професійної підготовки):

1. Усне індивідуальне опитування: на лекційних та практичних заняттях з метою виявлення рівня засвоєння студентами знань, сформованих навичок і вмінь. (за теоретико-практичним матеріалом);

2. Письмовий контроль (письмові експрес-опитування; поточні контрольні роботи; письмові відповіді під час заліку та ін.);

3. Індивідуальне-дослідницьке завдання за бажанням студентів;

До поточної оцінки можуть бути додані бали за участь студента у науково-дослідницькій, пошуковій роботі, олімпіадах та конференціях за даною дисципліною.

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку; допуск до заліку передбачує мінімум 35 балів, які накопичуються у поточному контролі.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Робота на практичному занятті	5	3	15	2	10	3	15
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	15	1	15	1	15	1	15
Виконання творчих завдань	30						
Разом	-		35	-	30		35
Максимальна кількість балів:							
155:100=1,55 Студент набрав РПД Х балів; Розрахунок: Х:1,55 = загальна кількість балів ЄКТС студента.							

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ/ ТЕМАТИКА РЕФЕРАТИВНИХ РОБІТ

1. Специфіка постановки проблеми особистості в соціальній психології.
3. Соціально-психологічний зміст процесу соціалізації особистості.
4. Фактори формування в процесі соціалізації позитивної Я-концепції особистості.
5. Співвідношення процесів соціалізації та індивідуалізації особистості.

6. Соціально-психологічні якості особистості.
7. Соціально-психологічна типологія особистості.
8. Соціальний характер за Е. Фроммом та його типологія.
9. Соціальна настанова: суть, функції, структура.
10. Багаторівневий характер настановної регуляції поведінки особистості. Диспозиційна концепція регуляції поведінки (В. Ядов).
11. Рольова поведінка особистості.
12. Вплив соціальної ролі на особистість. Суть експериментів Зімбардо і Мілгрема.
13. Експектації та їхнє значення в процесі формування особистості.
14. характеристика соціально-психологічних механізмів процесу формування особистості.
15. Спілкування як соціально-психологічна проблема. Зміст, функції, структура спілкування.
16. Комунікативний аспект процесу спілкування.
17. Комунікативні бар'єри в процесі спілкування. Способи їх подолання.
18. Аргументування як засіб подолання бар'єру непорозуміння у спілкуванні.
19. Теорія дідичної взаємодії Тібо і Келлі: основні положення, характеристика «матриці результату», практична значущість.
20. Теорія «соціального обміну» Хоманса.
21. Транзактний аналіз спілкування: загальний зміст аналізу, типологія транзакцій, практична значущість аналізу.
22. Соціальна ситуація та її інтерпретація особистістю.
23. Стиль спілкування як основа розуміння й побудова соціальних ситуацій.
24. Типові схеми формування першого враження про іншу людину й ознаки їх вмикання.
25. Основні помилки й ефекти міжособистісного сприйняття.
26. Стереотипізація як механізм соціальної перцепції.
27. Механізми міжособистісного сприйняття.
28. Каузальна атрибуція як механізм соціальної перцепції.
29. Теоретична модель каузальної атрибуції Хайдера.
30. Теоретична модель каузальної атрибуції Джоунса і Дейвіса.
31. Теоретична модель каузальної атрибуції Келлі.
32. Помилки каузальної атрибуції.
33. Явище міжособистісної атракції.
34. Закономірності формування симпатії.
35. Проблема групи соціальної психології. Теорії малих груп.
36. Феномен групового тиску на особистість.
37. Феномен групової згрунтованості.
38. Соціально-психологічні феномени групового сприйняття рішення (соціальна фасилітація, зсув ризику, групова поляризація).
39. Класифікація і загальна характеристика великих соціальних груп.
40. Соціально-психологічні особливості натовпу, процес його формування і типологія.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Андреева Г.М. Психология социального познания. – М., 2005.

2. Белинская Е.П., Тихомандрицкая О.А. Социальная психология личности. – М., 2009.
3. Введение в практическую социальную психологию: Учебное пособие для высших учебных заведений. – М., 1996.
4. Кричевский Р.Л., Дубовская Е.М. Психология малой группы: теоретический и прикладной аспекты – М., 1991.
5. Майерс Д. Социальная психология. – СПб, 1997.
6. Москаленко В.В. Соціальна психологія . – К., 2005.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія / Орбан-Лембрик Л.Е. – К., 2003.
8. Поліщук В.М. Соціальна психологія / Поліщук В.М. – С., 2006.
9. Шихирев П.Н. Современная социальная психология / Шихирев П.Н. – М., 2000.

Допоміжні джерела

1. Аргайл М. Основные характеристики ситуаций// Психология социальных ситуаций: Хрестоматия, - СПб.: Питер, 2001.
2. Аргайл М. и др. Правила межличностного взаимодействия// Межличностное общение: Хрестоматия. – СПб., 2001.
3. Аронсон Э. и др. Социальная психология: Психологические законы поведения человека в социуме. – 2002.
4. Бергер П., Лукман Т. Социальное конструирование реальности. – М., 1995.
5. Берн Э. Игры, в которые играют люди. (Психология человеческих взаимоотношений). Люди, которые играют в игры (Психология человеческой судьбы). – М., 1988.
6. Білявський І.Г. Соціальна перцепція: Навчальний посібник до спецкурсу. – Одеса: «Астропринт», 2000.
7. Донцов А.И. и др. Практическая социальная психология как область профессиональной деятельности// Введение в практическую социальную психологию. – М., 1996.
8. Межличностное восприятие в группе./ Под ред. Г.М. Андреевой и А.И. Донцова. – М, 1981.
9. Милгрэм С. Эксперимент в социальной психологии. – СПб., 2000.
10. Павленко В.Н. Представления о соотношении социальной и личностной идентичности в современной западной психологии. // Вопросы психологии. – 2000. - № 1.
11. Пайнс Э., Маслач К. Практикум по социальной психологии. – СПб., 2000.